

Nejvyšší soud přisvědčil k této otázce rozhodnutím z 15. dubna 1919 č. j. R I 139/19—1, a to opět z toho důvodu, že není výslovně v Stremayerových nařízeních zakázáno vyhověti výslovné žádosti strany, aby užito bylo k zápisu jiného jazyka, nežli toho, v jakém je opověď sepsána. Avšak ani toto rozhodnutí není dle našeho názoru správné, ježto z nařízení těch, ze srovnání §§ 9. a 10. je patrné, že se řídí jazyk soudního vyřízení vždy jazykem podání, vymýkaje se další dispozici stran.

Z vyličeného je patrné, že náš nejvyšší soud vychází našim novokřtěncům co nejvíce vstříc, věře patrně nářkům obsaženým v dovolacích jich stížnostech a udaným tam pohnutkám (přizpůsobiti se loyálně požadavkům nové doby), zapomínaje při tom, že hlavní v stížnostech ovšem zatajenou pohnutkou přizpůsobovací jich snahy pravidelně je, vzbuditi v cizině dojem, že jsou českými firmami a že jim jako takovým cizinou poskytované výhody českých firem přisluší. Není tudíž zajisté pro tyto věcně neoprávněné výhody našich novokřtěnců dle našeho názoru zapotřebí znásilňovati platné právo.

Nашe notářské kauce ve vídeňské poštovní spořitelně.

Svémocným rozhodnutím bývalého presidenta zemského soudu pražského, sen. pres. Rimesche byly kauce notářské obvodu pražského, pokud sestávaly z rakouských papírů státních, přeneseny z uschování pražského úřadu schovacího do vídeňské poštovní spořitelny.

Po převratu v říjnu 1918 dospělo se tím ku křiklavé anomálii. Kauce notářů československých uloženy byly v pokladně ústavu cizího státu!

K návrhu pražské notářské komory byla sice poštovní spořitelna vídeňská zemským soudem požádána, aby kauce notářské u ní uložené, zrušíc rentovní depot, zaslala soudnímu úřadu schovacímu v Praze.

K tomu však nedošlo, a nastaly svízele nové. Řádné poštovní spojení se státem německorakouským přerušeno, poštovní spořitelna kauce nezasklala, a notáři nemohli rentovní knížky na uložené cenné papíry spořitelně vrátiti, poněvadž cennou hodnotu, jako je knížka rentovní, nemohli svěřiti poště v otevřeném dopise.

Komorou domáháno se nápravy u našich ministerstev a ministerstvem pro záležitosti zahraniční požádán byl plnomocník Č. S. S., aby ve Vídni o vrácení kaucí do Čech zakročil.

O to požádán byl také notářskou komorou pražskou s upozorněním, že majitelům kaucí hrozí nebezpečí zbytečného okolkování cenných papírů, po případě i nebezpečí dvojího kolkování a zdanění.

Jakého výsledku mělo zakročení plnomocníka Č. S. S. ve Vídni není známo: jisto však je s povděkem bereme na vědomost, že ministerstvo financí upozornilo praesidium vrchního zemského soudu, že veškeré cenné papíry v Německorakousku uložené do 31. května k soupisu mají býti přihlášeny majitelem, nebo tím, kdo je dal do uschování, a to bez rozdílu příslušnosti státní a bydliště.

Vybidnuto ministerstvem spravedlnosti uložilo praesidium vrchního zemského soudu sborovým soudům, vedením notářské agendy pověřeným, aby ve příčině notářských kaucí v ústavech státu německorakouského uložných (poštovní spořitelně vídeňské a rakousko-uherské bance ve Vídni) učinilo náležité opatření ku přihlášení. Vyhovuje tomuto nařízení zaslal zemský soud v Praze úřadu plnomocníka Č. S. S. ve Vídni seznam všech kaucí notářských ve vídeňské spořitelně uložných, by je ihned k soupisu přihlásil a zároveň s přihláškou tou spočil žádost za jich vydání a přenesení do úschovy civilního depozitního úřadu v Praze, a aby soudu zemskému o provedení této přihlášky k soupisu, jakož i o výsledku svého jednání oznámil učinil.

O výsledku této akce nedošla do této doby zpráva. Doufáme však, že k uspokojení všech kolegu o osud svých kaucí starostlivých a nesnadností situace z neznalosti cizích předpisů přihlašovacích právem znepokojených věc dostala se na dobré koleje.

Rozhodnutí nejvyššího soudu.

Poznámka zamýšleného zeizení nevylučuje účinnost poznámky hypoteckární žaloby.

Na žádost nového knihovního vlastníka povolil knihovní soud dle §u 57. kn. z. výmaz poznámky žaloby, jež zapsána byla po provedené poznámce zamýšleného zeizení.

Ku stížnosti hypoteckární věřitelky rekursní soud usnesení knihovního soudu změnil a návrh nového vlastníka nemovitosti na výmaz zmíněné poznámky žaloby hypoteckární zamítl. Odůvodnění: Poznámka zamýšleného zeizení nemovitosti čp. 215 v X stala se dne 3. srpna 1918, poznámka stěžovatelčina, že na usedlosti té pro ni pod č. f. C 11 zjištěnou pohledávkou 37.000 K žalobou vymáhá, satla se 14. srpna 1918, kdežto vlastnické právo na usedlost zmíněnou pro nového vlastníka vtčleno bylo 30. srpna 1918. Poznámka hypoteckární žaloby povolena byla tedy ovšem až po dojití žádosti o poznámku pořadí. Avšak ustanovení §u 57. kn. z. není neobmezené, nýbrž vztahuje se jen na zápisy, které obsahují v sobě nějaké nové obtížení nemovitosti, které se týkají, čemuž při poznámce žaloby tak není, poněvadž ji činí se jen zřejmým uplatňování zástavního práva, jímž nemovitost před poznámkou pořadí byla již zatížena.

Nejvyšší soud v rozhodnutí svém ze dne 25. února 1919 č. R I 77/19 dovolacímu rekursu nevyhověl, a sice ze správných důvodů soudu rekursního, k nimž vzhledem k vývodům dovolatelovým dodal ještě toto:

§ 57. kn. z. nelze vykládati v tom smyslu, že výmazu v něm stanovenému podléhají bez rozdílu všechny knihovní zápisy. Předpis tento má na mysli jen takové zápisy, které se dotýkají podstaty věci a ieví účinek na nemovitost samu. Poznámka žaloby vztahuje se však na pohledávku, která na nemovitosti již vázne a které se má dostati jen vykonatelnosti, takže na knihovním stavu nenastává nijaká změna.

Stanovisko stěžovatelem hájené mělo by v zápětí, že uplatňování hypoteckárních práv by byla kladena překážka, zvláště když by hypoteckární dlužník měl možnost, vyhnouti se hypoteckární žalobě tím, že by si vymohl poznámku prodeje nemovitosti. Takový stav přičil by se zásadám práva knihovního. Musí proto nabyvatel nemovitosti počítati s knihovními pohledávkami jeho poznámce předcházejícími a i s tím, že hypoteckárnímu věřiteli je volno, zžalovati svou pohledávku v mezidobí v §u 55. kn. z. zmíněném.

Důsledkem toho nemohou ty zápisy, které mají základ v knihovní položce na nemovitosti již váznoucí, podléhati vlivu poznámky prodeje. Náleželo proto dovolací rekurs jako neodůvodněný zamítnouti.

Žalobu o zrušení kupní smlouvy nelze knihovně poznamenati.

K návrhu žalobců povolil rekursní soud, změniv zamítací usnesení první stolice, aby se ve vložce č. 104 poz. knihy X poznamenala na základě žaloby spornost vkladu práva vlastnického k statku čp. 27 v X. Odůvodnění: Trhovou smlouvou ze dne 6. srpna 1918 prodali žalující A svůj statek čp. 27 v X, zapsaný ve vložce č. 104 poz. knihy kat. obce Xské žalovanému B-ovi, jemuž také právo vlastnické v knize pozemkové bylo vloženo.

Žalobou dne 19. října 1918 u zemského soudu podanou domáhají se žalobci zrušení uvedené trhové smlouvy a vrácení usedlosti čp. 27 v X pro neplnění převzatých povinností se strany žalovaného.

Berou tím tudíž v odpor i vklad práva vlastnického, ježto smlouva, dle vyličení žaloby, se zřetelem na ustanovení §u 918. vs. z. obč. a §u 110. III. dílčí novely, stala se ve skutečnosti neplatnou.

Ustanovení §u 61. kn. z. není obmezeno na případ puvodní neplatnosti tabulárního aktu, nýbrž vztahuje se i na případ, když neplatnost dodatečně odpadnutím právního titulu nastala. Vymáháním zrušení smlouvy domáhají se žalobci neplatnosti celého aktu i s vkladem práva vlastnického pro žalovaného a nabude též vyhověním žalobě platnosti dřívější věcné právo žalobců k usedlosti (§§ 20. lit. b. 61. kn. z.).

Neprávem proto zamítl první soud návrh žalobců na povolení poznámky spornosti z důvodu, že nejde o neplatnost vkladu.

Nejvyšší soud rozhodnutím ze dne 11. února 1919 R I 55/19 dovolacímu rekursu vyhověl a obnovil usnesení soudu prvního, při čemž přisoudil i útraty rekursu toho žalovanému proti žalobcům. Důvody: